

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА**

**Факультет іноземної філології
Факультет української філології та
літературної творчості імені Андрія Малишка**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради УДУ
імені Михайла Драгоманова

24 жовтня 2024 р.

Протокол № 4

Голова Вченої ради, ректор університету
академік Андрущенко В.П.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ФІЛОЛОГІЯ»

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

галузь знань: 03 Гуманітарні науки

спеціальність: 035 Філологія

освітня кваліфікація: доктор філософії з філології

**Введено в дію наказом ректора
від «03» вересня 2025 р. за № 320
(зміни внесено відповідно до рішення
Вченої ради від 28.08.2025 року,
протокол № 1)**

Київ – 2025 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
«Філологія»

Зміни до програми погоджено:

Гарант ОНП

(підпис)

(Наталія ЛЕМІШ)

Вчена рада факультету іноземної філології

Протокол від «27» серпня 2025 р. № 1

Голова Вченої ради факультету

(підпис)

(Наталія ЛЕМІШ)

**Вчена рада факультету української філології та
Літературної творчості імені Андрія Малишка**

Протокол від «28» серпня 2025 р. № 1

Голова Вченої ради факультету

(підпис)

(Анатолій ВИСОЦЬКИЙ)

Навчально-методичний центр

Начальник НМЦ

(підпис)

(Алла РОМАНЧУК)

Відділ аспірантури і докторантури

Завідувач відділу

(підпис)

(Ксенія БОДНАР)

Науково-методична рада університету

Протокол від «27» серпня 2025 р. № 11

Голова Науково-методичної ради

(підпис)

(Роман ВЕРНИДУБ)

Проректор з наукової роботи

(підпис)

(Григорій ТОРБІН)

Вчена рада університету

Протокол від «28» серпня 2025 р. № 1

Учений секретар

(підпис)

(Леся ПАНЧЕНКО)

Передмова

Освітня програма переглянута:

Керівник робочої групи – ЛЕМІШ Наталя, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу факультету іноземної філології.

Члени робочої групи:

1. **ВИСОЦЬКИЙ** Анатолій – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови факультету української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка.

2. **ІСАЄВА** Олена – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов і світової літератури факультету іноземної філології.

3. **КОРНІЄНКО** Оксана – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри світової літератури та теорії літератури факультету іноземної філології.

4. **КРАВЦОВА** Юлія – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри слов'янських, романських і східних мов факультету іноземної філології.

5. **ЛПНИЦЬКА** Інна – кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури факультету української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка.

6. **МАТВЄЄВА** Світлана – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу факультету іноземної філології.

7. **ШЕМЕТ** Валентина – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови факультету української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка.

8. **ПЛЮТА** Наталя – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОНП «Філологія».

Рецензенти:

ІВАНИЦЬКА Наталя, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Вінницького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету.

БОБЕР Наталя, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської філології Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

**I. Профіль освітньо-наукової програми
«Філологія»
зі спеціальності 035 Філологія**

1 – Загальна інформація	
<i>Повна назва закладу вищої освіти</i>	Український державний університет імені Михайла Драгоманова, факультет іноземної філології, факультет української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації</i>	доктор філософії доктор філософії з філології
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Філологія
<i>Тип диплома та обсяг освітньої програми</i>	Диплом доктора філософії, 52 кредити ЄКТС
<i>Цикл / рівень</i>	Національна рамка кваліфікацій (НРК) – 8 рівень. Рамка кваліфікацій Європейського простору вищої освіти – третій цикл.
<i>Передумови</i>	На базі освітнього ступеня «магістр» / освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська, англійська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	4 академічні роки навчання
<i>Форми здобуття освіти</i>	Очна (денна/вечірня), заочна
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	https://udu.edu.ua/nauka/aspirantura http://www.fif.udu.edu.ua http://www.fuf.udu.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Мета ОНП «Філологія» – сформувані у здобувачів вищої освіти здатності розв’язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності з філології на тлі здобуття ними теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв’язання комплексних філологічних проблем, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення задля розбудови освіченого, доброчесного, інклюзивного та інноваційного суспільства, у якому наука є складовою його духовного життя, сталого розвитку та економічного зростання держави через гармонійне поєднання знань, компетентностей і цінностей, набутих здобувачами,	

адаптованих до ринкових і демократичних перетворень, здатних жити й творити в інформаційному суспільстві, глобальному світовому середовищі.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<i>Галузь знань</i> – 03 Гуманітарні науки. <i>Спеціальність</i> – 035 Філологія.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Підготовка мотивованого до саморозвитку і вдосконалення філолога-дослідника (навчання протягом життя), здатного творити і протистояти викликам як в академічній українськомовній спільності, так і глобальному освітньо-науковому середовищі, через формування професійних знань, компетентностей, фундаментальних навичок науково-дослідницької роботи в галузі філології.
Особливості програми	Програма містить освітній та науковий складники на тлі академічно-прикладної спрямованості. <i>Освітній складник</i> програми зорієнтований на набуття здобувачами глибинних знань зі спеціальності, оволодіння загальнонауковими компетентностями, представлення результатів власних досліджень в усній і письмовій формах українською та іноземною мовами. <i>Науковий складник</i> програми базується на авторських напрацюваннях наукових керівників. Програма передбачає застосування новітніх підходів у вивченні фактологічного матеріалу. <i>Академічно-прикладна спрямованість</i> програми виявляється у можливості формування здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії і реалізації філологічного наукового дослідження у своїй практичній частині, побудувавши свій власний корпус текстів на базі Центра колективного користування науковим обладнанням «Цифрові технології в гуманітаристиці» з подальшою верифікацією отриманих результатів із застосуванням корпусобазового підходу.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Випускники за освітньо-науковою програмою «Філологія» можуть працювати в університетах або наукових установах, у компаніях та на малих підприємствах, в академічних інститутах, в державних установах і закладах освіти. Самостійне працевлаштування.
Подальше навчання	Підвищення кваліфікації у галузі філології в науково-дослідних інститутах НАН України, провідних університетах України, закордонних університетах-партнерах та науково-дослідних центрах. Можливість отримати науковий ступінь доктора філологічних наук.

5 – Викладання та навчання

Викладання та навчання	Навчання засноване на компетентнісному, особистісноцентрованому, проблемно-орієнтованому підходах і спрямоване на розвиток навичок генерування наукових ідей та самостійного отримання знань. Основні методи – проблемний, частково-пошуковий, дослідницький. Навчання проводиться у формі лекційних, семінарських, практичних і лабораторних занять. Інші форми навчання: самостійна робота, консультації з науково-педагогічними працівниками, науково-педагогічна практика. Передбачено науково-дослідницьку роботу: 1) з підготовки доповідей здобувачів вищої освіти для виголошення на науково-методичних семінарах відповідних кафедр, факультетів, а також конференціях; 2) з генерування власних думок здобувачів і формування особистого внеску у традиційні методики дослідження тієї чи тієї філологічної проблематики; 3) з написання наукових статей, матеріали яких попередньо оприлюднюються та обговорюються за участю викладачів та здобувачів.
Оцінювання	Форми контролю результатів навчання здобувачів третього рівня: <i>вхідний контроль</i> (на початку навчання для визначення рівня знань здобувачів), <i>поточний</i> (протягом семестру на семінарських, лабораторних і практичних заняттях), <i>модульний</i> (за період навчання за окремим модулем) і <i>підсумковий</i> (залік / іспит – за університетською шкалою, 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС, атестація). Оцінюванню підлягають як усні відповіді, так і письмові повідомлення (есе, реферати), презентації, проекти тощо.

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики, затребуваних на національному та міжнародному рівнях з урахуванням цілей сталого розвитку (4 – якісна освіта, 5 – гендерна рівність, 8 – гідна праця та економічне зростання, 9 – інновації та інфраструктури, 10 – скорочення нерівності, 11 – сталий розвиток міст та спільнот, 12 – відповідальність споживання, 17 – партнерство заради стійкого розвитку).
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей.</p> <p>ЗК 2. Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 3. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосування сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами з метою презентації та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі.</p> <p>ЗК 5. Усвідомлення необхідності та дотримання норм наукової етики.</p> <p>ЗК 6. Здатність розробляти наукові проекти та керувати ними, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p>ЗК 7. Здатність до участі в роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів.</p> <p>ЗК 8. Здатність до оцінювання та здійснення верифікації результатів дослідження із застосуванням доступних цифрових технологій.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1. Здобуття глибинних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.</p> <p>ФК 2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх.</p> <p>ФК 3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань,</p>

класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

ФК 4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів.

ФК 5. Здатність до реалізації завдань міждисциплінарних філологічних досліджень.

ФК 6. Здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.

ФК 7. Здатність до лінгвокреативної діяльності в науково-інноваційній сфері.

ФК 8. Здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності «Філологія».

ФК 9. Здатність створювати одномовні / багатомовні (порівнювальні, паралельні) корпуси різножанрових текстів.

ФК 10. Здатність до верифікації результатів філологічного дослідження із застосуванням корпусного підходу.

7 – Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРН 2. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження.

ПРН 3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.

ПРН 4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.

ПРН 5. Дотримуватись норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження.

ПРН 6. Планувати, ініціювати й здійснювати розробку дослідницько-інноваційних проектів, організовувати роботу дослідницьких колективів.

ПРН 7. Аналізувати, тлумачити і правильно застосовувати норми, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності.

ПРН 8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

ПРН 9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень.

ПРН 10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).

ПРН 11. Організовувати викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

ПРН 12. Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>До викладання навчальних дисциплін на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти допускаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями.</p> <p>У підготовці фахівців беруть участь такі кафедри <u>факультету іноземної філології</u>: кафедра світової літератури та теорії літератури, кафедра прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу, кафедра германських мов, кафедра слов'янських, романських і східних мов, кафедра методики викладання іноземних мов і світової літератури; <u>факультету української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка</u>: кафедра української мови, кафедра української літератури.</p> <p>Кадрове забезпечення освітнього процесу за ОНП «Філологія» відповідає Акредитаційним вимогам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та є достатнім для забезпечення підготовки докторів філософії з філології.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Здобувачі навчаються у приміщеннях центрального та гуманітарного корпусів УДУ імені Михайла Драгоманова. Для забезпечення освітнього процесу використовується навчально-матеріальна база факультету іноземної філології та факультету української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка, які мають необхідне технічне обладнання, зокрема Центр колективного користування науковим обладнанням «Цифрові технології в гуманітаристиці». Для забезпечення ефективного навчального процесу надається вільний доступ до мережі Інтернет.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Здобувачам третього рівня вищої освіти доступні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - всі фонди Наукової бібліотеки УДУ імені Михайла Драгоманова та відповідних кафедр;

	<ul style="list-style-type: none"> - електронна бібліотека університету – http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/2696, відкритий репозитарій – http://lib.udu.edu.ua; - навчальна платформа Moodle (https://moodle.udu.edu.ua/), сервіс відеотелефонного зв'язку Google Meet, програма для організації відеоконференцій Zoom; - мережа WiFi; - офіційний сайт УДУ імені Михайла Драгоманова – https://udu.edu.ua/; - офіційні сторінки факультетів, які забезпечують реалізацію ОНП – https://fif.udu.edu.ua; https://fuf.udu.edu.ua/; - корпоративні сервіси університету, зокрема корпоративна електронна пошта; - методичне забезпечення всіх навчальних дисциплін.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Передбачена можливість національної кредитної мобільності за окремими освітніми компонентами, що забезпечують набуття загальних або спеціальних (фахових) компетентностей у межах договорів, укладених УДУ імені Михайла Драгоманова:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Угода про співпрацю з Інститутом мовознавства імені О.О. Потебні Національної академії наук України від 03 березня 2025 року. -Угода про співпрацю з Вінницьким торговельно-економічним інститутом Державного торговельно-економічного університету від 19 березня 2025 року. -Договір про академічну та наукову співпрацю між ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Полтава) та Національним педагогічним університетом імені М.П. Драгоманова від 03 жовтня 2022 року.
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Передбачена можливість міжнародної кредитної мобільності за окремими освітніми компонентами, що забезпечують набуття загальних або спеціальних (фахових) компетентностей у межах договорів, укладених УДУ імені Михайла Драгоманова:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Угода про співпрацю в галузі науки та освіти між Українським державним університетом імені Михайла Драгоманова в м. Києві (Україна) та Університетом Національної освітньої комісії в м. Кракові (Республіка Польща) від 07.02.2024. -Угода про співпрацю в галузі науки, освіти і культури між Українським державним університетом імені Михайла Драгоманова в м. Києві (Україна) та Софійським

	Університетом Св. Климента Охридського (Республіка Болгарія) від 02.02.2024.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно з ліцензією передбачається підготовка іноземців та осіб без громадянства.

II. Перелік освітніх компонентів освітньо-наукової програми

Код освітньо-го компонента	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота відповідно до навчального плану)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкова частина			
Цикл дисциплін загальнонаукової підготовки			
ЗН01	Філософські студії	4	іспит
ЗН02	Іноземна мова для академічних цілей	6	іспит
ЗН03	Методи планування та обробки результатів наукових досліджень	4	залік
ЗН04	Наукометрія та науково-організаційна діяльність	4	залік
ЗН05	Теорія і методика проектування освітнього процесу у вищій школі	3	залік
Цикл дисциплін спеціальної підготовки			
СП01	Організація, методологія та презентація філологічного дослідження	3	іспит
СП02	Компаративістика та компаративний аналіз	3	залік
СП03	Дискурс: теоретичні та прикладні аспекти дослідження	3	іспит
СП04	Термінологічний апарат філології: міжмовні кореляти	3	залік
Практична підготовка			
П 01	Науково-педагогічна практика	6	диференційований залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		39	
Вибіркові компоненти			
СВ 01	Дисципліна вільного вибору аспіранта	3	залік
СВ 02	Дисципліна вільного вибору аспіранта	3	залік
СВ 03	Дисципліна вільного вибору аспіранта3 ОК	3	залік
СВ 04	Дисципліна вільного вибору аспіранта4 ОК	4	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів		13	
Загальний обсяг освітньої програми		52	

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

У результаті успішного захисту дисертаційної роботи здобувачеві присуджують науковий ступінь доктора філософії, присвоюють кваліфікацію доктора філософії з філології та видають диплом встановленого зразка.

IV. Структурно-логічна схема ОПП

I р.н.		II р.н.		III р.н.		IV р.н.	
Семестр 1	Семестр 2	Семестр 3	Семестр 4	Семестр 5	Семестр 6	Семестр 7	Семестр 8
ОБОВ'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ							
Цикл загальнонаукової підготовки							
	ЗН01 Філософські студії	ЗН03 Методи планування та обробки результатів наукових досліджень					
	ЗН02 Іноземна мова для академічних цілей	ЗН04 Наукометрія та науково-організаційна діяльність					
		ЗН05 Теорія і методика проектування освітнього процесу у вищій школі					
Цикл спеціальної підготовки							
		СП01 Організація, методологія та презентація філологічного дослідження		П01 Науково-педагогічна практика	Науково-дослідна робота		Підготовка і захист дисертаційного дослідження
		СП02 Компаративістика та компаративний аналіз					
		СП03 Дискурс: теоретичні та прикладні аспекти дослідження					
		СП04 Термінологічний апарат філології: міжмовні кореляти					

Розділ VII. Матриця відповідності програмних компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей	Знання ¹	Уміння / навички ²	Комунікація ³	Відповідальність та автономія ⁴
Загальні компетентності				
ЗК1		У/Н3		
ЗК2		У/Н3		
ЗК3	З1	У/Н2		ВА1
ЗК4			К2	
ЗК5				ВА1
ЗК6	З1	У/Н2		ВА1
ЗК7	З1	У/Н1	К1	ВА1
ЗК8		У/Н1		ВА1, ВА2
Фахові компетентності				
ФК1	З1			
ФК2		У/Н1		
ФК3	З1	У/Н3		
ФК4	З1	У/Н1		ВА1
ФК5	З1	У/Н3		
ФК6	З1	У/Н2	К1	ВА1
ФК7		У/Н2	К1	
ФК8		У/Н1	К2	ВА2
ФК9		У/Н2	К1	ВА2
ФК10		У/Н1		ВА1, ВА2

Знання¹:

концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності – **З1**.

Уміння / навички²:

спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики – **У/Н1**; започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності – **У/Н2**; критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей – **У/Н3**.

Комунікація³:

вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому – **К1**;

використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях – **К2**.

Відповідальність та автономія⁴:

демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності – **ВА1**;

здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення – **ВА2**.